

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru.

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Cazac Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 15 mai 2014, în cauza penală în privința lui,

Cazac Gheorghe Gheorghe, născut la 06 mai 1987, originar și domiciliat sat. Tocuz, r-nul Căușeni

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. de la 04 iulie 2013 până la 09 august 2013 (prima instanță)

2. de la 02 septembrie 2013 până la 15 mai 2014 (instanța de apel)

3. de la 19 august 2014 până la 18 noiembrie 2014 (instanța de recurs).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 09 august 2013, *Cazac Gheorghe Gheorghe și Vrancean Gheorghe Gheorghii* (cauza în privința căruia nu se examinează) au fost condamnați în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, (fapta fiind recalificată de la art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal), la 2 (doi) ani și, respectiv 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani, pentru fiecare.

Prin aceeași sentință a fost admisă acțiunea civilă în latura reparării prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la inculpați în mod solidar, în beneficiul lui Vataman Ion, a sumei de 10000 (zece mii) lei. La fel, a fost admisă în principiu acțiunea civilă în latura reparării prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului acestuia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Cauza a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că la data de 14.06.2013 în jurul orei 23:00 Vrancean Gheorghe și Cazac Gheorghe aflîndu-se în apropierea autogării din satul Tocuz, raionul Căușeni serveau împreună bere. Ulterior de ei s-a apropiat Vataman Ion și i-a rugat pe inculpați să-l ajute să împingă a/m său de model VAZ 2109 cu n/î CSAJ 935, deoarece acumulatorul era slab și motorul nu se pornea. Vrancean Gh. și Cazac Gh. l-au ajutat pe Vataman I., au împins a/m, după ce motorul s-a pornit. Vrancean Gh. a declarat că Vataman I. pentru ajutor le-a promis o bere, iar Cazac Gh. a declarat că a rămas indignat pentru faptul că Vataman I. nu i-a mulțumit, după care ultimii au continuat să consume bere.

Ulterior, în timp ce Vataman I. a revenit în preajma lui Vrancean Gh. și Cazac Gh., primul s-a îndreptat în direcția lui Vataman I. și l-a întrebat dacă le-a adus berea promisă și primind un răspuns negativ, l-a lovit pe Vataman I. cu pumnul în nas de la ce ultimul a căzut jos, iar apoi apropiindu-se și Cazac Gh., împreună au aplicat mai multe lovituri lui Vataman I. cauzându-i vătămări corporale ușoare.

După acțiunile descrise, Vrancean Gh. s-a urcat la volanul a/m de model VAZ 2109 n/î CSAJ 935 și luând în considerație faptul că motorul nu se pornea, i-a spus lui Cazac Gh. să împingă a/m, ceea ce ultimul a și făcut. Au mișcat a/m în direcția bisericii din s.Tocuz, r-nul Căușeni, însă nu au reușit să-l pornească și din motiv că era noapte nu au observat că au împins a/m în altă direcție, în rezultat la ce acesta a alunecat în rîpă.

În rezultat, a fost deteriorat portbagajul și geamul din spate, iar inculpații au scos din portbagaj și au aruncat în rîpă un sac cu urluială, după care au răscolit prin a/m, fără a căuta ceva concret.

Ulterior, cu acordul lui Cazac Gh., Vrancean Gh. a scos acumulatorul a/m și l-au transmis la paznicul de la magazinul din apropiere și au plecat.

3. Sentința a fost atacată de către procuror, care a soliciat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cazac Gh. și Vrancean Gh. să fie condamnați în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, la 2 (doi) ani și, respectiv 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale, acuzatorul de stat a criticat recalificarea acțiunilor inculpaților de la art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal la art. 192¹ alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, deoarece inculpații intrînd în posesia a/m au avut posibilitatea reală de a se folosi de acesta, scopul de însușire fiind demonstrat, la fel, aceștia au făcut dezordine în a/m căutînd lucruri de preț, au sustras acumulatorul și au abandonat a/m doar din motiv că era defectat.

A mai fost invocată încălcarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, odată ce inculpații nu au fost de acord cu încadrarea juridică a faptelor incriminate.

La fel, s-a invocat imposibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpați, deoarece aceștia se caracterizează negativ la locul de trai, anterior au fost atrași la răspundere penală și nu au restituit prejudiciu cauzat.

3.1. Sentința a fost atacată și de către partea vătămată, care a soliciat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații să fie condamnați în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, la pedeapsa închisorii cu executarea reală a acesteia, precum să fie încasat de la inculpați în beneficiul său a prejudiciul moral și material în sumă de cîte 30000 (treizeci mii) lei.

În motivarea cerințelor sale partea vătămată a indicat că din materialele cauzei rezultă comiterea de către inculpați a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, pentru care aceștia și urmau a fi condamnați.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 15 mai 2014, care a fost pronunțată integral la 12 iunie 2014, au fost admise apelurile declarate, casată sentința în latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre prin care:

- **Cazac Gh.** a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, fără amendă, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis;

- **Vrancean Gh.** a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal la 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, fără amendă, cu executarea acesteia în

penitenciar de tip semiînchis;

A fost respins apelul părții vătămate în latura civilă și în rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că instanța de fond neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpaților deoarece din totalitatea de probe administrate în cadrul cercetărilor judecătorești a fost probată vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal. Această concluzie rezulta din faptul că din momentul intrării în posesia a/m inculpații au avut posibilitatea reală de a se folosi, scopul de însușire fiind demonstrat, aceștia făcând dezordine în el căutând lucruri de preț, au sustras acumulatorul, iar a/m a fost abandonat deoarece era deteriorat.

La fel, instanța de apel a constatat că instanța de fond a încălcat prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece din moment ce a acceptat cererile inculpaților de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu era în drept să rețină o altă încadrare juridică a faptelor incriminate, luând în considerație și acceptarea acestei încadrări de către inculpați la faza de urmărire penală.

La individualizarea pedepsei instanța de apel a ținut cont de gravitatea faptelor comise, de personalitatea negativă a inculpaților, precum și de faptul nerestituirii prejudiciului cauzat, considerând posibilă corectarea acestora doar prin executarea reală a pedepsei stabilite.

Cu referire la critica soluției instanței de fond în latura civilă, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, statutînd asupra temeiniciei acesteia.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind depus la 18 iulie 2014 și care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul critică aprecierea instanței de apel despre reîncadrarea incorectă a faptelor sale de către instanța de fond și menționează că în cadrul judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul poate și este în drept, să nu fie de acord cu încadrarea juridică a faptei reținute în rechizitoriu, putînd solicita schimbarea acesteia.

La fel, se indică că instanța, judecînd cauza în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, poate adopta atît sentință de condamnare, cît și de achitare și de încetare a procesului penal.

Mai mult, este apreciată drept corectă concluzia instanței de fond, potrivit căreia probele examinate au demonstrat că faptele inculpaților au avut drept scop trecerea a/m în posesia inculpaților pentru o perioadă scurtă de timp, aceste acțiuni fiind condiționate de indignarea față de faptul că partea vătămată nu i-a servit cu bere pentru ajutorul acordat.

Soluția instanței de apel este criticată și în latura individualizării pedepsei, din motiv că nu a fost acordată deplină eficiență prevederilor art. art. 61 și 75 Cod penal, deoarece, după cum consideră inculpatul, acesta a săvîrșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, vina a recunoscut-o integral, se căiește sincer de cele comise, considerînd posibilă stabilirea unei pedepse prin prisma art. 90 Cod penal.

6.1. Pe cauză a fost depusă referință de către partea vătămată, care a solicitat respingerea recursului declarat cu menținerea deciziei, pe care o consideră întemeiată.

6.2. Pe cauză a fost depusă referință și de către procuror, care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursului declarat, din motiv că temeiurile invocate în

acesta nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

7. Verificând argumentele recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, ținând cont și de argumentele expuse în referințe, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Astfel, Colegiul lărgit califică ca neîntemeiat argumentul inculpatului despre faptul că în cadrul judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul poate și este în drept, să nu fie de acord cu încadrarea juridică a faptei reținute în rechizitoriu, putând solicita schimbarea acesteia. În acest sens, este de menționat că potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum sunt menționate în rechizitoriu. Inculpatul trebuie să recunoască și încadrarea juridică a faptei/faptelor așa cum a/au fost reținute în rechizitoriu. În cazul când inculpatul contestă încadrarea juridică a faptei, nu pot fi aplicate dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În așa circumstanțe se prezintă a fi corecte concluziile instanței de apel despre imposibilitatea reîncadrării acțiunilor inculpaților (care au contestat și contestă încadrarea juridică a faptelor expuse în rechizitoriu) de către instanța de fond și ca consecință, corect cauza a fost examinată în faza apelului în procedură generală.

Totodată, Colegiul lărgit atrage atenția asupra faptului că potrivit alin. (7) al art. 364¹ Cod de procedură penală, după încheierea dezbaterilor, respectând ordinea de soluționare a cauzei potrivit art. 338 Cod de procedură penală, instanța purcede la deliberare și adoptarea sentinței în conformitate cu prevederile art. art. 382-398 Cod de procedură penală, avându-se în vedere că poate fi adoptată atât sentința de condamnare, cât și de achitare ori de încetare a procesului penal, supuse căilor de atac în condiții generale.

În procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța poate pronunța o soluție de încetare a procesului penal în cazurile prevăzute în art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală, iar soluția de achitare poate fi pronunțată numai în cazul când fapta conține formal semnele infracțiunii, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, situație reglementată de prevederile art. 14 alin. (2) Cod penal.

La fel, instanța poate pronunța o soluție de achitare sau încetare a procesului penal în cazurile când procurorul, în baza art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală, renunță parțial sau integral de la învinuire.

Reiterând asupra circumstanțelor expuse mai sus, Colegiul penal constată temeinicia soluției instanței de apel privind încadrarea faptelor inculpatului conform învinuirii formulate, fiind dată o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, în urma examinării lor din punct de vedere a utilității și veridicității, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv.

Totodată, referindu-se la critica inculpatului asupra modalității de apreciere a probelor, Colegiul penal reține că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propun părțile este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care, nefiind temei de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură, nici nu poate fi supusă criticii prin intermediul recursului ordinar.

Referindu-se și la critica expusă asupra soluției de individualizare a pedepsei, Colegiul lărgit constată că instanța de apel în general a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75-78 Cod penal, de criteriile de individualizare a pedepsei și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Totodată, s-a constatat că inculpatul nu a putut beneficia de reducerea pedepsei în baza procedurii simplificate, deoarece cauza a fost judecată în ordinea procedurii generale din motivele indicate supra, însă, față de inculpat a fost aplicată o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 187 alin. (2) Cod penal, care la momentul comiterii faptei, prevedea închisoare de la 3 la 6 ani cu (sau) fără amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, fapt ce constituie o eroare comisă de către instanța de apel. Aceasta totuși, nu poate fi corectată de către Colegiul lărgit, avînd în vedere imposibilitatea creerii unei situații mai grave pentru persoana în favoarea căreia s-a declarat recurs (inculpatul).

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul penal lărgit constată că hotărîrea instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar asupra recursului în cauză urmează să pronunțe soluția prevăzută de la art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală – respingerea recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

8. În conformitate cu art. art. 338, 435 alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul Cazac Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 15 mai 2014, în cauza penală în privința lui ***Cazac Gheorghe Gheorghe***, cu menținerea acesteia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 09 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru